

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 2.

2 KRAKOWA DNIA 5 STYCZNIA 1820. ROKU WE SRODE

— Z Krakowa. —

Na piętnastem posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiej d. 23 Grudnia 1819.

Na wniesienie JW. Jakoba Mąkolskiego Reprezentanta z Gminy II. Miasta Krakowa, Izba Prawodawcza z względu przypadających w d. 24 m. b. Urodzin Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, Protektora tutejszey Rzeczypospolitey, korzystając z sposobności złożenia swych życzeń połączonych z hołdem wdzięczności i najgłębszego uszanowania, wyznaczyła Deputacyją z Reprezentacyi Narodowey dla udania się w tem celu w dniu Uroczystym do JW. Rezydenta i Konsula Jeneralnego Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, mianując za członków deputacyi JW. Reprezentantów Jakoba Mąkolskiego i Xiędza Teodora Soltyka. Po czem Izba Prawodawcza przystąpiwszy do zwyczajnych swych działań zajęła się zatwierdzeniem wniosków tyczących się oskarżonego Wójta, a następnie JW. Anz Hr. Ślednicki, Reprezentant z Gminy 5

Miasta Krakowa Prezydujący w Komisyi Seymowo-Skarbowey odczytał Izbie Prawodawczej modyfikacyją przez Komiszyją Skarbową, co do projektu zaprowadzenia podatku od rzezi bydła za potrzebą użoana, i oraz wyjaśnił powody modyfikacyją popierające. — JW. Reprezentant Soczyński, żądając porzostawienia w deliberacyi wprowadzonego projektu z nakazem komunikacyi onegoż w kilku exemplarzach Członkom Reprezentacyi dla zastanowienia się i dostatecznego zgłębienia projektu, przedstawił za powód ważność przedmiotu zachodzącego z zniesienia gruntowego podatku stałego którego wpływ do Kassy nie dał powodu Rządowi utęskiwania z zamiary podatku subsidii Charitatyvi opłacanego przez Właścicieli ziemian na niestałe skurowe, które mieszkańcy miast znosić tylko będą musieli — uwolnienia Starozakonnych od płacenia 56742. Żłp. którzy już poprzednie uwolnieni zostali od płacenia 63000 Żłp. 19000 Żłp. a teraz Summę powyższą 56742 Żłp. zaledwo w piątey części ponosić będą — nakoniec zachodzi uwolnie,

nie tych, którzy żadnego innego podatku prócz osobistego nie opłacają, znaczne zaś użytki w tym kraju mają i znaczne dochody z Skarbu publicznego pobierają, a nadewszystko idzie o zabezpieczenie mieszkańcom Miast i klasie ludu przemysłowej tego użytku iaki, przez taniość pierwszych potrzeb życia i przez napływ młodzieży do Akademii zapewniony mają.

JW. Repr. X. Paszkowicz Delegowany z kapituły przymawiając się wywozdzit, iż przez zniesienie subsidium Charitativum żadne ulżenie nie zachodzi, że znaczna część Duchowieństwa acz iest zmniejszony podatek ofiary iest przeciążoną w podatkach szczególniey Plebani przez opłatę na szkółki, do której ieszcze mają dołączone koszty Kancellaryi i Wizyt iako Prezesi szkół początkowych w awych Parafiach. — JW. Repr. Kozłowski żądając deliberacyi nad projektem o podatku skurwym przedstawił obawę z art. 124 Statutu, ażeby przez przyjęcie modyfikacyi nie przeszkodzono uwagom iakie przeciwko samemu projektowi zayść mogą. — JW. JX. Teodor Sołtyk Reprezentant z Gminy Okręgowej Pisary członek Kommissyi Skarbowey tłumaczył, iż obawa JW. Repr. Kozłowskiego ubliża powadze Izby Prawodawczej, którą żaden projekt nie obowiązue do przyjęcia. — JW. Marszałek stosownie do wniesienia JW. Soczyńskiego wskazawszy Kancellaryi Seymowej odpisanie projektu dla udziału członków Reprezentacyi, gdy w względzie zostawienia projektu w deliberacyi nieznałazł jednomyślności, wezwął Izbę Prawodawczą do sekretnego kreskowania, przez skutek, którego gdy zesła równość głosów, JW. Marszałek mając na uwadze przyspieszenie czynności kom-

missyi Skarbowey, rozwiązał równość zdań przeciwko deliberacyi, a następnie odnosząc rozagę Izby na przedstawioną przez Kommissyją Skarbową modyfikacyją projektu, g"y w względzie tym nie było iednomyślności, przedsięwzięte zostało sekretne kreskowanie i 24 głosami przeciwko 8, gdy modyfikacye zostały przyjęte, JW. Marszałek zawiadomil Izbę Prawodawczą, iż stosownie do art. 124 Statutu modyfikacyia wraz z projektem przedstawione zostaną Senatowi. — JW. Repr. Seczyński, dodał swe uwagi, co do modyfikacyi projektu w tym, ażeby każdemu wolno było wprowadzać mięso za opłatą po gro. 1 od funta, iak równie, aby wolność została dla rzeźników Zwierzynieckich. — JW. Delegowany Senator Morbitzer wniosł potrzebę oznaczenia wagi, do niektórych artykułów. — JW. Delegowany Senat r Kuciński, objaśniając projekt oświadczył, iż wniosek JW. Repr. Soczyńskiego w względzie polcyi Medycznej nie może bydź dopuszczonym, co zaś do oznaczenia wagi przez JW. Delegowanego Senatorsa Morbitzera wniesioney, w tym względzie Senat przez przybliżenie działał. — JW. Marszałek zawiadomil JW. Repr. Gniły Okr. Kościelniki członek Kommissyi Skarbowey, odczytał opinią teyże Kommissyi, co do projektu o podwyższenie płacy Buchalterowi kasyy główney przez Senat inicjowanego. Gdy opinia Kommissyi Skarbowey była przeciw zainicjowanemu podwyższeniu, JW. Delegowany Senator Kuciński, popierając projekt oświadczył,

iż Senat w przedstawionym podwyższeniu miał wzgląd na mozolną i ścisłą odpowiedzialnością połączone prace Buchaltera iak również na zdarność jego i zasługi. — JW. Repr. Lipczyński powodując opinią Kommissyi Skarbowey za odrzuceniem projektu, przedstawił, iż iakkolwiek mocne są prace rachunkowości i warte w pomyślniejszym czasie względów nagrody, Kommissyja jednak uważając zbyt niską cenę produktów zbożowych, a przez to tańsze utrzymanie się na pensyi stojących, tudzież niedostatek cyrkulujących pieniędzy, a ztąd mdle wpływy skarbowe iak słyszane liczne inexigibilia dowodzą, była na teraz przeciwko podwyższeniu mając jeszcze tę uwagę, że podobnych kilkanaście projektów acz w szczególe kilkaset Ztp. obejmują, wogóle jednak Ztp. dwadzieścia tysięcy przechodzą.

Następnie gdy zaszyły wnioski w celu wyjaśnienia, czy proponowane podwyższenie odnosi się do zmiany Budżetu przez Kommissyją Organizacyjną postanowionego, JW. Marszałek dla braku Budżetu zawiesił tymczasowo rozwałę l. b.

Dalszy ciąg w następnym Numerze Gazety.

Leon Chwałibogowski,
Sekretarz Sejmowy

Z Warszawy d. 28 Grudnia.

Ogłosiły już pisma publiczne krajowe i z zagranicy dotkliwą stratę, iaką w osobie Tadeusza Matuszewica poniosła oyczyna, ponieśli rodacy, krewni i przyjaciele zeszętego. — Rozeszła się po obszerney Polaków dziedzinie żalozna wieść, że już nie żyje ten, którego cnotę, obywatelstwo i wymowę każdy po

Polsku myślący czcili i uwielbiali; — że już nie żyje ten, który od młodości krajowi swemu służąc, zawsze był tam, gdzie Polskiej sprawy, gdzie prawnej władzy powiewała chorągiew; — że już nie żyje, człowiek, co we wszystkich stosunkach towarzyskiego życia, syn, mąż, oyciec i przyjaciel był również miłym iak przykładnym; — Urzędnik, co bądź Sędzia, bądź Reprezentant Narodu, bądź Minister, bądź nakoniec Senator, i mową i czynami, zaszczyt rodowi, korzyść przynosił oyczyźnie. Rozeszła się ta smutna wieść po domach naszych i wszędzie głębokiego żalu zostawiła wrażenie. Przebiegła i po za Polski granice, i grubą żalobą okryła czcigodnego młodzence, który w usługach Króla naszego, z pełną iaką zaletą, pracowite pełniąc obowiązki, wcześniej i godnie w ślady nieodzwołanego oycza wstępuje.

Uwolniony na chwilę pośpieszył Adam Matuszewic, podziałem żalu, pocieszyć nieszczęśliwą siostrę, a pierwszem osieroconey familii staraniem było, dopełnienie religijnego obrzędu w pogrzebowem za duszę oycza, nabożeństwie.

Odbył się ten akt smutny i poważny w Warszawie w kościele OO. Kapucynów w obecności Członków Senatu, Rady Stanu, Kommissyi Trzychodów i Skarbu i zgromadzonych krewnych i przyjaciół zeszętego. Postugi duchowney podjął się raszyli JW. Prymas Korony Polskiej przy pomocy JJWW. Prażmowskiego Płockiego, Wollowicza Kaliskiego Biskupów, oraz innych wyższego i niższego stopnia duchownych.

Po odbytych licznych ofiarach i odśpiewanych wigiliach przed ostatecznym

obrzędem, miał rzecz do zgromadzonych: JW. Julian Niemcewicz Sekretarz Senatu w treści następującej:

" Jeszcze jeden cięś okrutny, jeszcze jedna strata publiczna! Nielitościwa śmierci! Codziennie, codziennie porywasz z oczu naszych, tych, którychbyśmy, przy pieczy dobra publicznego iak naydłużey widzieć byli pragnęli.

Po tylu innych znakomitych usługami swemi obywatelach, zniknął i Tadeusz Matuszewic, mąż którego życie, tak ściśle łączy się z ważnemi, smutnemi przygodami naszymi, iż wspomnieć imię jego jest to wraz przywieść na umysł, pamięć trzydziestoletnich dzieiów kraju naszego. Z porankiem życia zaczął Matuszewic służyć oyczynie; nie przestał iey służyć iak z zgonem. Skoro tylko doszedł lat prawem przepisanych, do sprawowania urzędów publicznych, obrany Deputatem z Wojewodztwa Brzeskiego Litewskiego na Trybunał główny Wileński. Czyste sumnienie, znalomość prawa, rozsądek nad lata, te były przymioty okazane przez Matuszewica, na świętym urzędzie Sędziego; nieskazitelne urzędu tego sprawowane, powiększyło w ziomkach dobre o nim mniemanie i ufność, wkrótce wybrany za Posła, na pamiętny Sejm Konstytucyyny.

Była to wielka dla kraju naszego Epoka! Naród długo znieważony, poznał swą godność, zawstydzil się niewolniczej podległości, postanowił być wolnym i rządym. Co tylko był szczęśliwy narodu, bezpieczeństwo iego i trwałość stanowić może, wszystko to stało się przedmiotem długich i ważnych uarządzeń Reprezentantów obszernego nowo-

czas Królestwa. Komuż z wielu jeszcze przytomnych nie są pamiętnemi i grunto- wne zdania, i rzadka wymowa Tadeusza Matuszewica? Niestety! Czteroletnie prace, nieraz besonne nocy strawione na nich, tyle trudów, tyle usiowań, zniszczyła okropna burza podniecona przez niewiarę, zemstę i chciwość. Niezaprzeczone żadnemu narodowi prawo, stanowienia o losach swoich, chcę Polaków bycia spokojnie szczęśliwemi i rządami u siebie, stały się obrodnią zatracenia ich godną. Zabierać cudzą własność, wytepić mieczem, więzić niewinność, te były moralności przykady dane światu, zdjętemu na widok ten zoięwą i zgrozą. Nie wstydz ty się Mocarstwa same popetnić na nas tych zbrodni, za które tysiąc razy muileysie, poddanych swoich karzą śmiercią haniebną! Wśród tych okropnych sprzysiężeń z orężem w ręku legła nieszczęsna Polska. Polak przestał być Polakiem, obywatelem, błagał się po kuli ziemskiej, lub skrapiał łzami nieszczęsną oyczynę swoiey mogiłę. Pełen ciężkiego żalu oddalił się i Matuszewic, w cienie wiejskiego schronienia; tam rolnictwo, to pierwsze, to szanowne powołanie człowieka, stało się zatrudnieniem iego, Muzy jedyną pociechą. Winniśmy schronieniu temu wyborne przełożenie wielu poczuy Horacego, całe Poemata imaginacyi De Lilia i wiele dzieł moralnych i politycznych. Jak w niewiązanej mowie, tak i w poezyi, plynność, czystość mowy, harmonia, dobitność, gust nie mylny, iasność wszędy.

Uptynęły nieszczęsnego letargu lata niemale, gdy mąż nauzwyczajny zmieniwszy postać świata, przywrócił choć nie-

trwałą istność części kraju naszego. Wówczas ocenicel cnoty i prawdziwych talentów N. Król Jmé Saski jako Xze Warszawski, wezwał Matuszewica naprzód do Rady swęcy, daley na Ministra Skarbu.

Naypierwszy glos co podniósł Matuzewic w tem zgromadzeniu Rządowem, był siłam przełożeniem Królowi, potrzeby zmniejszenia zbyt ogromnych na wyścieniony kraj wydatków. Ileż ulgi winno mu bylo rolnictwo. Przekładając świętą obywatela i Urzędnika powinność, nad trwanie w urzędzie, nie lękał się w obliczu Króla i narodu podnieść głosu za nędzą. Pamiętną będzie mowa jego w czasie Seymu 1811 r. dnia 11 Grudnia slyszana. " Kiedy świętość grozka publicznego, mówił Matuszewic, obecna jest zawsze sercu i umysłowi memu, kiedy wspomnę, że ręka robocza, uymużąc go własney potrzebie, własnemu niezdarz wyżywieniu, by go ponieść w hotdzie oyczyzny; ach! zaiste nie zamilczę, i owszem silniey głosu dobędę, abym ustanował tę wielką prawdę, że pierwszem źródłem zasilenia Skarbu jest oszczędność, jest odcięcie tego wszystkiego, co jest zbytecznem, lub niepotrzebnem. „ Takim był glos Ministra i obywatela. O bodayby brzmiał zawsze w uszach tych, którym straż pomysłności ludów jest powierzona! W ciężkich zaiste okolicznościach, w czasie srogich walk, okropnych zapasów, w czasie przechodu krucjazy Europejskiej przez kraj nasz, zawradywał Matuszewic grozkiem, nieurocił go jednak, raczey zmniejszył ciężary publiczne. „Gdy Wielkomysłpy Alexander Król i Pan nasz powrecił

światu pokóy długo żądany, nam łaskawie imie Polaków nosić dozwolił i padał bodayby nigdy niezgwałcone prawa, potwierdził Matuszewica na tymże urzędzie. W pierwszych chwilach wytchnienia po klęskach tyłu, urządził Matuszewic Manipulacją dochodów publicznych, w sposób służący dotąd za wzór i normę. Zo stał na urzędzie, póki znękanie tyłu pracami sity pozwoliły mu ciężar ten dźwigać, oddalił się nakoniec zostawiwszy miliony w Skarbie publicznym.

Złamanego trudami, przyjął Senat w sądziwe swe grono; tam acz widocznie już były niksącemi fizyczne sity jego, przecież ta lepsza część człowieka, ten duch nieśmiertelny, ta statość w prawidłach, to obywatelstwo, ta przekonywająca wymowa, iak w poranku życia, tak i z zmierzchem onego równym zawsze blaskiem jaśniały.

Upadł pozostały z niewielu filar, dźwigający starożytny przybytek oyczyzny naszej. Zniknął już mąż cnotliwy, pobożny, obywatel przykładowy, czuły oyciec, wierny przyjaciel, miły i łagodny w pozyciu, lecz surowy, stały w prawidłach, nie zmieniał ich podług zawiania wiatrow; pogod niestałych; z spokojnem czołem, z ufnością w Bogu uyrzał mąż pobożny przybliżającą się wieczność, ten koniec wszystkich nikczemności świata, za któremi próżność i nierozum, z narażeniem nierz własney sławy, uganiania się, iak gdyby wiecznie trwać miały.

Umarł mąż cnotliwy i pobożny na obcy ziemi, a iezeli żal iaki, ostatniey życia jego towarzyszył chwili, to chyba, że konał daleki od oyczyzny, od swoich, że nie uściskał raz ieszcze lubego syna, że

czuła órka nie zawarła mu obumierających powiek, że ziemia Polska nie przykryta popiołów tego. Cieszcia się jednak cienie szanowne, jeżeli podła zawiść i pogonie nawet nie przestanie was szarpać, pamięć spędzonego przykładnie na usługach publicznych życia, nie wygaśnie w sercach cnotliwych, a kiedy wiele butnych dziś imion zapomnianemi zostaną, twoje Matuszewicu, daleka potomność z wdzięcznością wspominać będzie. „

Z Wiednia d. 28 Grudnia.

D. 24 b. m. przybyli tu NN. Xięstwo Salerno w pożądanem zdrowiu z Neapolu i wysiedli do C. K. pałacu.

Zebrane tu Gabinety Niemieckie odbywają ciągle swoje naradzenia; dziś miały ote.

Poset Hiszpański przy C. K. Dworze tutejszym, Don Cevallos, z powodu zaślubienia Monarchy swojego z Xiężniczką Saską dał w mieszkaniu swoim świąteczny bal, który N. Cesarzowa, Arcy-Xże Następca tronu, Xięstwo Salerno, Arcy-Xże Karol i wszyscy przytomni tu Arcy-Xżęta obecnością swoją zaszczycić raczyli. N. Cesarz Jmć dla lekkiej słabości nie mógł się na tej uroczystości znajdować.

J. C. K. Mość gabinetowem swoim pismem z d. 26 Listopada Feldmarszałkom porucznikom i aktualnym Radcom nadwornej rady wojennej Danielowi Baronowi Mecsery i Janowi Baronowi Prochaska, przez wzgląd na ich znakomite zasługi udzielił paytaskawiey bez opłaty tarygodność tajnych Radców, na którągodność d. 26 b. m. przed J. C. K. Moją

przysięgę wykonali.

Z Paryża d. 18 Grudnia.

D. 16 słuchał Król Mszy w kaplicy zamkowej, po której ukończeniu udał się w towarzystwie Xiążąt i Xiężniczek rodziny swojej na chór, dla trymania do chrztu z Xiężną Angouleme Xiężniczki Ludwika Teresy Artezji, Panny Francyi, córki Xięstwa Beiry, urodzoney d. 21 Września. Rzeczona Xiężniczka ochrzczonej z wody została przy urodzeniu przez Biskupa Amieńskiego X. Bombelles, a chrzest obrzędowy odbył teraz Kardynał Talleyrand, Arcybiskup Paryzki i W. Jamużnik Francyi. — Tegoż dnia miał Król radę z Ministrami, obiad iadł z całą rodziną, a w wieczor było na teatrze Dworskiem wystawienie Atali i balet.

Rozporządzeniem z d. 8 b. m. zaszczycił Król orderem S. Michała wielu uczonych i członków akademii nauk, prezesów sądowych, patronów, lekarzów, malarzów, artystów muzyki i architektów.

Wszystkie obwody Paryża podpisały następujący do Króla adres: — "Najjaśniejszy Panie! Od Króla Francyi, którego nie była nigdy próżną obietnicą, od Nadawcy konstytucyi, domagają się obywatele Paryzcy utrzymania ustawy o obiorach. Konstytucya i Król są dla Francyi nieoddzielnemi dobrodziejstwami; jedna iak drugi są nietykalnemi; naruszenie konstytucyi jest obrażeniem tronu. Racz W. K. Mość uspokoić oyczyzną względem fałszywego wykładu, który fakcyją nadać chce słowem Królowi szlem.

Najdroższe ustawy narodu nie powinny być naruszane przez niepopularność Ministrów W. K. Mci. Zostaniemy z najgłębszym uszanowaniem, &c. .

Ulaskawienie P. Lawalette nie jest wprawdzie dla niego, ale dla tego heroicznego małżonki zapóźn. Nie będzie już tego szczęścia kosztować, ponieważ z mocnego wstrząśnienia dostała pomęszania zmysłów.

Marszałkowa Ney znajduje się znów w Paryżu.

Marszałek Serrurier choruje niebezpiecznie.

Od niezakiego czasu zjawili się w Paryżu kłuciarze, którzy w wieczor przechodzą kobiety aż do ranienia z tyłu kłuli. Policja śledziła ich, aż nakoniec d. 13 b. m. schwyciła na uczynku jednego młodego 20 lat mającego dobrze ubranego człowieka. Słuchano zaraz wiele od 8 miesięcy pokłutych kobiet. Krawcowa Lutevsza napisała z tego powodu następujący list do wydawcy gazety Francuzkiej: — "Mci Paole! Gdy co wieczor z roboty mojej powracać sama do domu muszę; oświadczam przeto PP., Kłuciarzom, że postanowiłam idąc trzymać w jednej ręce zebrane moje spodnice, a w drugiej nabity pistolet, i kto mnie kolnie, nie będę krzyżeć, ale wypalę do niego z pistoletu. Niechay to służy za ostrzeżenie PP. Kłuciarzom.

Julia Dumont. "

Popelniona tu została w klejnotach wielka kradzież, za której wskazanie wyznaczono 2000 Fr. nagrody.

— D. 19 —

Dziś w wieczor deputacja od izby

deputowanych złożyła Królowi adress następujący:

"Najjaśniejszy Panie! Wiernej, poddani W. K. Mci, deputowani od departamentów, przychodzą dla złożenia u podnożka tronu W. K. Mci hołdu uszanowania i miłości. — Urodzenie Xiężniczki z krwi W. K. Mei ożywiło w sercach Francuzów nadzieję, że otrzymamy nowe podpory tak tronu, iako i naszych urzędzeń. Opatrzność obdarzając Dom W. K. Mość nowemi potomkami, wysłuchała życzenia ludu. — N. Panie! Francja niema więcej nieprzyjaciół; W. K. Mość ugruntowała przyjacielskie kraiami na zasadzie wzajemnej niepodległości. Mądrość W. K. Mci nie mogła nam w tej mierze dać droższego zapewnienia długiej spokojności. — Dzięki pobożnej staranności W. K. Mci, biskupstwa nasze mają znówu pasterzów. Poczczoną jest Religia, widząc ożywioną służbę Bożą i moralność. Jako podpora ustaw królestwa ziedna uszanowanie dla jego wolności. Przykład najwyższych Pasterzów wpoi w duchowieństwo gorliwość okarność Kościelną i przepisy Ewangelii, która wszystkim równo zaleca posłuszeństwo. Przez tę szczęśliwą zgodę pierwszy związek społeczeństw ludzkich stanie się nieodmienną trękwymią obywatelskiej spokojności. — Obfite żniwa zagoiły rany, które przemiatający niedostatek zadał. Obfita w wynalazki czynność ożywia przemysł. Nadobna kunszt wzniósł się wysoko. W. K. Mość nagradzasz pochwałą swoją użyteczne ptody i dzieła geniuszu. Handel przeznaczony do użyżnienia tych odnog przemysłu, oczekuje tylko ulepszeń, iakie sobie

prawzajem oświecone narody są winne i zaufania w stałej spokojności wynikają. — Skarb i kredyt publiczny przez nasie ofiary podniesione, a przez niezmiennie dopełnianie naszych obowiązków utwierdzone, dają nam dziś pod oycowskim Rządem W. K. Mci kosztować najpietwszych owoców tego pożytecznego ulepszenia, które do tego iedynie dąży, abyś W. K. M. w krotce zobaczył swoje szczęście w szczęściu swoich poddanych. Odeymując ludowi część uciskających go ciężarów, ożywiłes W. K. Mość nadzieję przyszłości, i z wdzięcznością powtarzamy owe Królewskie słowa: " że dotychczasowe uciążliwe podatki trwać tylko będą do zaspokojenia nadzwyczajnych krajowych długów.,, Gorliwość nasza odpowie życzeniom W. K. Mci w wyszukaniu oszczędności i sposobów do przyśpieszenia požądanej tej chwili. Wiadomo nam, iż dopełnienie koniecznego tego obowiązku, będzie dla Serca W. K. Mci najprzyjemniejszym dowodem naszej ku Niemu miłości. — Dziękujemy W. K. Mci, iż raczyłes ślady ostatnich domowych zaburzeń czynami łaski i pojednania zgadzającemi się z powagą korony i czuciem narodowem zatrzeć. — Dla czegoż nasze widoki spokojności i szczęścia muszą ieszczę bydź obawą osłabiane? Ustawy nasze wszędzie są z łatwością uskuteczniiane i nigdzie spokojność publiczna nie jest istotnie przerywana. Mimo tego iednak cicha niespokojność trapi umysły. Fakycie, które ani swoich planów, ani nadziei nie ukrywają, starają się mniemania, obłąkać. Nieprzyjaciele prawey Władzy, chcieliby nas w bezrząd wtnać, dla wyrwania nam wolności. Ale lud, znając prawdzi-

wy swoy interes, jest głuchem na te podszepty i nie chce bydź narzędziem wierzycielów. Pragnie tylko używać owoców prawnego porządku pod opieką tronu W. K. Mci; pragnię utrzymania go, bo bez niego żadne prawa mievsza mieć nie mogą. — N. Panie! Rozwinięcie naszych urzędzeń postawi w krotce w zgodność wszystkie nasze ustawy z konstytucyjną Monarchią. Gdy W. K. Mość nadasz geniom wierną i regularną administracyią, a w sądownictwie zapewnisz surową bezstronność względem osobistej włoności, rozwiążesz n ytrudniejsze pytanie i połączysz nową tamę natarczywości namiętnościom. Z uszanowaniem oczekujemy środków, któremi myśli W. K. Mci są zatrudnione; rozbierzemy je z rzetelnością i otwartością. Wierni poddani W. K. Mci, deputowani departamentów, nigdy nie zapomną, że jest ich powinnością czuwać nad obroną wysokiej W. K. Mci Dynastyi i publicznych praw naszych, nadać wszystkim przez konstytucyją zapewnionem dobrodzieystwom owo bezpieczeństwo, które iedynie utwierdzić może szczęście W. K. Mci i zamknąć na zawsze przepaść rewolucyją.,,

Krol odpowiedział na ten adress, iak następuje: — " Z radością przyjmuję zapewnienie przychylności i zaufania izby deputowanych. Nigdy iedność między tronem i narodem nie była potrzebniejszą, iak teraz. Polegam na niey. Zapewnić uswięcone konstytucyją interessa i umocnić je dalszemi rozwinięciami, co jest celem ustawicznych moich myśli i waszych. Swiatło wasze i statość dopomogą mi do dopięcia tego celu, z którym połączona jest szczęście naszego kraju.,,

DO D A T E K

DO N^{ro} 2.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 5 STYCZNIA 1820 ROKU WE SRODĘ

— Z Krakowa. —

W dniu 2gim Stycznia 1820 roku w Krakowie W. Michał Giuliani Wirtuoz na Gitarze, raczył dać Koncert na korzyść ubogich pod Opieką Tow. Dobroczynności zostających.

Towarzystwo Dobroczynności, tak Szlachetnemu cudzoziemcowi, jak W. Bekers Amatorowi, niemniej Towarzystwu Przyjaciół Muzyki, i W. Knotzowi, za pozwolenie Sali imieniem ubogich Składa winne podziękowanie.

Gołuchowski, Prezyd.

Z Londynu d. 18 Grudnia.

Xże Rejent powrócił d. 14 z Brighton do Londynu; d. 15 dał postuchanie Lordowi Castlereagh, a d. 16 Hr. Liwepool. D. 15 znajdował się na balu, który poseł Hiszpański dał z powodu zaślubienia swiego Monarchy. Zaproszonych pań było do 500 osób; Xże Wellington przybył w mundurze granda Hiszpańskiego.

Ustała obawa względem zaburzeń w północnych hrabstwach państwa i Szkocyi. Ani w Manstrze, ani w Glasgo-

wie nie nastąpiły zapowiedziane na 13 b m. zgromadzenia. W pierwszym miejscu zostało tegóż rana przez przyłpienie kartki odwołane, a o godzinie 4 z południa były wszystkie gospody zamknięte. Miasto było nieiako od ludu oblężone. W wieczor został Pleban Harrisson oskarżony o bunt do zamku Chester jako więzień odesłany. Do d. 15 nie była w Manstrze spokojność publiczna przerwana. (Słychać, iż reformatorowie tamtejsi obrali już Królowę, a gdyby się zamach ich był udał, mieli jeszcze posunąć szaleństwo do obrania Króla.) — W Szkocyi i Anglii skłonność do buntu jest największa w uwiedzionym ludzie rękodzielnych miast; w okolicach rolniczych wcale jest lud spokojny. Co ztąd pochodzi, że rękodzielnik wiele, a rolnik mało czyta.

Xże Wellington otrzymał w tych dniach przepyszny porcelanowy serwis od Króla Pruskiego.

Siła lądowa Anglii na r. 1820 (pomnożona 10,000 ludzi) składa się z 91,823 ludzi, i 10 batalionów do czynności służ-

by powołanych weteranów.

W izbie niższej d. 14 Lord Russel (krewy Xcia Bedford) wniósł następującą propozycję: 1) ażeby wszystkie miasta, w których nastąpiło lub nastąpi przekupstwo w obiorach do parlamentu, utraciły prawo obierania reprezentantów, a obieracze, którzy niedali się przekupić, głosowali w hrabstwach, w których ich miasta leżą; 2) ażeby prawo, które takowem miastom odebrane zostanie, przeniesionem było na miasta, które dotąd prawa tego nie posiadają i do 15,000 ludności liczą; 3) ażeby izba miała baczne oko na przekupstwo w obiorach, obmyślała środki do ich wyśledzenia, zabronienia i ukarania; 4) ażeby miastu Grampond, w którym okazało się udowodnione przekupstwo, odjąć prawo obierania reprezentantów i przeniesienia go na miasto Leads. — Ministrowie nie bardzo sprzeciwiali się tem propozycjom. Lord Castlereagh mówił tylko, iż wnoszący niesłusznie obwinia o to Ministrów. Sądził jednak, iż to jest zawczasu i zanadto ogólnie wzięcie, i proponował, aby tymczasowo przestać na 4ym punkcie, na co i P. Tierney się zgadzał. Lord Russel cofnął zatem trzy pierwsze punkta i zostawił 4ty do rozwagi izby. — To umiarkowanie z obu przeciwnych sobie stron mieć będzie naysposobniejszy skutek zwłaszcza, iż Lord Castlereagh d. 15 wniósł wiele złagodzeń do będących pod rozważą 5 billów, które będą nader przyjemnymi i zaspakalającymi dla narodu. — Wczoraj oświadczył Lord Castlereagh i hic niższej, iż najważniejsze przedmioty załatwione być muszą do 30 b. m. gdyż po tym dniu posiedzenia parlamen-

tu zawieszono zostaną do 10 Lutego.

Podług doniesień z południowej Ameryki, wojska Bolwara po opanowaniu Santa Fe, zająć także miały Popayán i Mompoex; sądzą nawet, iż i Santa Martha dostanie się w ich ręce, i w tym przypadku reszcie wojska Morilla nie pozostałoby jak cofnąć się do Kartageny lub do Karakas. — Mała i nowa Replita Texas obrała prezydentem swoim Jenerała Long. Liczba tej wołowników wynosi jednak już ma do 2000 ludzi, nie licząc przychylnych tej pokoleń Indyjskich. Obrońcom kraju i osiadającym tam cudzoziemcom obiecywane są grunta. Pomiędzy wojskami zoczydnie się wielu Francuzów z nieszczęśliwej osady pola przytulku. Wychodzi tam już także gazeta pod tytułem: "Republikanin Texasy.,,

Z Madrytu d. 7 Grudnia.

Złota gorączka w Kadyxie uważaną już jest za ustalą. Przybyli tam dwaj Francuzcy lekarze dla zglębienia tej choroby, przyłożyli się także do składek dla tamtejszych nieszczęśliwych. Król kazał dla nich 60,000 realów (5000 tal.) wyliczyć.

Ze wszystkich stron ściągają się wojska do Bilbao, Korusy i Bercellony dla Kadyxkiej wyprawy. Artylerystów pieszych i konnych uzupełniają w Segowii, a z lekkiej jazdy tworzą korpus pikinierów, po którym wiele sobie dobrego w Ameryce obiecują. — Korsarze powstańców zniknęli z pod brzegów naszych; mają oni być do obrony Buenos Ayres powołanymi.

Największe stopnie Zimna

Dnia 31	Grudnia r. b.	Stopnie Zimna	8,6
— 1	Stycznia r. b.	—	4,8
— 2	—	—	15,6

Dnia 3 i 4 Stycznia 1840.

Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. gr.	2. gr.	3. gr.	4. gr.
Przenicy	12 — 11	15 — 11	10 — 15	15
— Zyta	8 15	7 15	7 — 6	15
— Jęczmienia	7 — 6	15 — 6	15 — 5	24
— Owsa	4 24	4 15	4 10	4 —
— Jagiel	24 — 23	— 22	— 20	—
— Grochu	8 — 7	15 — 7	— 6	15
— Rzepaku	24 — 23	— 21	— 20	—

Cena Zboża

W Warszawie d. 28 Grudnia.

Korzec	Przenicy	od Złp.	14 do 23.
— —	Zyta	— —	11 — 13.
— —	Jęczmienia	— —	8 — 12.
— —	Owsa	— —	7 — 9.
— —	Grochu	— —	11 — 14.

Cena Zboża

W Gdańsku d. 24 Grudnia.

Łaszt 30	Korcy	wynoszący.
—	Pszenicy	od Złp. 580 do 800.
—	Zyta	— — 400 — 440.
—	Jęczmienia	— — 300 — 360.
—	Owsa	— — 260 — 320.
—	Grochu	— — 500 — 540.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 3 Stycznia.

Czer. Zł. Holl.	monetą Courant	Złp. 19 gr. 9
— datto	Cesarski	— — 19 — 6
Fryd. Pruskie	. . . . .	34 — —
Luidor	. . . . .	36 — —
20to frankowy	. . . . .	30 — —
Szeiny Wiedeńskie	za 100	. 232 — —
Złoty ryński	Szeinami	. — 1 — 22

TEATR NARODOWY.

W przyszły Wtorek to jest: dnia 11 Stycznia 1820 roku. Na BENEFIS *Katarzyny Wencel* dana będzie owa Trajedia w 5 Aktach przez P. Schüllera pod nazwiskiem: **DZIEWICA MESSYNSKA.**

DONIESIENIA

Poleca się Prześwietney Publicznosci brzybyty do Krakowa z Paryża Ogrodnik z znacznym zbiorem rzadkich roślin, iako to: — Camelia z podwoynym kwiatem, Peonea arborea, Metrosideros, Catma, Andromeda, Azalea, Pitosporum, drzewko kwitnace żółto, Magnolia, Solecznik z kwiatem różowym, takiż z żółtym, Hortensya z kwiatem żółtym, wiele gatunków Rododandrum i innych podobnych, 4 gatunki Róż kolezastych z podwoynym kwiatem, 23 gatunki innych nader rzadkich Róż, wiele gatunków cebulek kwiatowych. Wszystkie te rośliny znajdują się w stanie najlepszym i sprzedawane są po nader mierney cenie. — Właściciel ich zabawi tu 5 dni i mieszka w domu zależdym JP. Knotza pod Królem Węgierskim przy ulicy S. Jana pod N. 460.

Dzierżawca Cegielni i pieców wapienych pod Przegorzałami przy Krakowie, ma honor zawiadomic szanowną Publicznosc Miasta Wolnego Krakowa i iego Okręgu, iż z Cegielni teyże na żądanie każdego Obywatela za najpomniejszą cenę, wapna skalistego naydokładniey wypalonego, bądź z odwozem ile w porze zimowey i dobrej drodze, bądź bez odwozu sprzedać i odstawić natychmiast iest gotów, zaręcając za akuratnosc miary i dobry gatunek tego Fabrykatu. Każdy więc z Obywateli celem ułożenia się względem odstawy i ceny tego przedmiotu, zgłosić się raczy do Kamienicy na przeciwko Odwachu w Rynku Krakowskim pod Nrem 264, gdzie w tem w głę dzie natychmiast zainformowanym będzie.

Podpisany uwiadomia Prześwietną Publicznosc, że w własnym Sklenie przy ulicy Floryjanskiej pod Nr. 547 dostać zawsze można nietylko wszelkiego gatunku piecy knych, iasno i dtuga palących się świec tolowych, ale i mydła po naymierniejszey cenie. Nie sądzi podpisany, aby Prześwietna Publicznosc przenosić miała zagraniczne świece nad krajowe, które bynajmniej nie są lepsze, a drożey kosztują. Dostę jna za inne towary wychodzi z kraju pieniędzy, a mało co wraca się za krajowe nio zto produkta, przez co cauc się nawet dale niedustatek pieniędzy; dla czegożby io-

szcze i za ten artykuł, którego tu zawsze podostatkiem i taniej dostać można wyrabiany jest przez zamieszkających tu fabrykantów, przykładających się zarówno komuny produktom krajowym i ciężarów publicznych, wychodzić miały?

W Krakowie d. 23 Grudnia 1819.

*Ignacy Ulrych, właściciel Fabryki
świec toliowych i Mydlarni.*

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa z Jego Okręgiem, wiadomo czyni, iż domy dwa murowane z wszelkimi zabudowaniami, w Krakowie przy Ulicy Floryańskiej pod L. 538 i 683 w Gminie V. W. M. Krakowa między sąsiedzkimi domami po prawey stronie JP. Rosberga, a po lewey stronie Ur. Godlewskich Małżonków położone; Ur. Józefa i Apolonii Mazurkiewiczów Małżonków O. W. M. Krakowa Professyi Mydlarskiej w Krakowie przy Ulicy Floryańskiej pod L. 538 mieszkających dziedziczne, w którym pod L. 538 znajdują się lokatorowie, JP. Moskalski Andrzej, Gilewski Łokaj, W. Wróblewski i JP. Danecki Rewizor. — Oraz Dom trzeci także murowany, z wszelkimi zabudowaniami w Krakowie przy Ulicy Szpitalney pod L. 575/6 także w Gminie V. W. Krakowa między sąsiedzkimi domami po lewey stronie od północy Rząd wym. a po prawey stronie przy przecznicy ciągnącej się od Ulicy Szpitalney ku Ulicy Floryańskiej położony W. Bernarda Gostkowskiego O W M Krakowa w Krakowie przy Ulicy Szpitalney pod L. 575/6 mieszkającego dziedziczny, w którym lokatorowie W. Debiński i Ur. Gostkowski synowiec Właściciela domu tegoż znajdują się, na rzecz JW. Jana Kantego Hrabiego Bobrowskiego Ok. Dobr. Niegoszowice w Okręgu W. M. Krakowa położonych Diedzica, tamże w Niegoszowicach mieszkającego na zaspokojenie Summy kapitałney zlp. 10064 w Bankocetlach Wiedeń: wedle daty 28 Października 1799 roku Ewaluować się mający, z procentem po 5 od 100 od dnia 28 Października 1799 roku rachować się mającym, oraz kosztów prawnych do ilości zlp. 180 przysądzonych, tudzież eksekucyjnych przy popieraniu niniejszy sprzedany i likwidować się winnych, przez Kómornika Sądowego W. Jacka Kaweckiego na Mocy Wyroku Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu pod d. 13 Kwietnia 1819 roku między JW. Janem Kantym Bobrowskim powodem z ledney, a Ur. Józefem i Apolonją Mazurkiewiczami Małżonkami, oraz W. Bernardem Gostkowskim pozwaniem z drugiej strony zapadłego, i stosownie do przepisu Art. 63 K. P. S. na początek wezwania Eksekucyjnego w d. 22 Maja 1819 r. przez Filipa Łyskowskiego Wóźnego tymże Mazurkiewiczom Małżonkom oraz Bernardowi Gostkowskiemu doręczonego, w dniu 30 Czerwca 1819 roku Urzędowicie zaęte. W. Adam Krzyżanowski O. D. Patron przy Instancyach Sądowniczych Krakowskich, w Krakowie przy Ulicy Szpitalney pod L. 561 mieszkający popiera zaięcie. — Kopia zaięcia W. Piotra i Grzybowskiemu Wójtowi Gminy V. W. M. Krakowa, oraz W. Filipowiczowi pisarzowi Sądu pokoju Okręgu I. W. M. Krakowa pod dnem 30 Czerwca 1819 złożone, a zaś Ur. Józef i Apolonnia Mazurkiewiczowie Małżonkowie oraz W. Bernard Gostkowski dłużnicy stosownie do Art. 681 Kod. Post. Sąd: o temże zaięciu uwiadomieni zostali, którym kopie protokołu zaięcia wręczone. Protokół Zaięcia w Akta Hipoteczne G. Miasta Krakowa Vol. II. Księgi zaięcia Aktów hipoteki w dniu 1 Lipca 1819 roku na Zarzecz 29 pod N. 8 w pisany jest, a w Księdze II. Zaięcia Nieruchomości Trybunału I. Instancyi W. M. K. od Karty 284 do 295 d. 7 Lipca 1819 r. wciągnięonym został. Pierwsza publikacya warunków licytacyi dnia 17 Sierpnia, druga dnia 3 Września, trzecia dnia 17 Września r. b. 1819 odbite zostały. — Cena położoną została następująca: 1) Kamienicy pod L. 538 Zlp. 12000. — 2) Kamienicy pod L. 683 Zlp. 2000. — 3) Kamienicy pod L. 575/6 Zlp. 14000. — Przystąpienie przygotowawcze odbyło się z odroczenia dnia 3 Grudnia 1819 r. i podług wyroku czyli protokołu licytacyi przez Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa z J. O. pod d. 3 Grudnia 1819 r. przedsięwziętego Kamienice wyżej wyrażone JW. Janowi Hrab. Bobrowskiemu za summy powyżey wymienione, to jest pod L. 538 za Zlp. 12000, tudzież pod L. 683 za Zlp. 2000, jako niemiecy Kamienice P. Bernarda Gostkowskiego, pod L. 575/6 za summę Zlp. 14000 przedstawowczo przysądzone zostały. Stanowcze zaś przysądzenie nastąpi dnia 18 Stycznia 1820 r. stosownie do postanowienia Trybunału wyżej wspomnianego. — Dan w Krakowie d. 17 Grudnia, 1819 r.

Aulicowski, Pisarz